STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY CHRISTINE STIX-HACKL

přednesené dne 16. května 2006 [1]

I – Úvodní poznámky

1. Toto řízení o předběžné otázce [2] se týká platnosti nařízeníRady (EHS) č. 1785/81 ze dne 30. června 1981 o společné organizaci trhu s cukrem [3] a nařízení Komise (EHS) č. 2670/81 ze dne 14. září 1981, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro výrobu cukru nad rámec kvóty [4]. Zejména jde o otázku, zda neexistence možnosti vrácení nebo prominutí poplatků z cukru C je slučitelná se zásadou ekvity.

II – Právní rámec

2. V předmětném řízení jsou relevantní předpisy společné organizace trhů a celního práva.

1 — Původní jazyk: němčina.

2 — Srov. souběžné řízení o kasačním opravném prostředku ve věci C-68/05 P (Koninklijke Coöperatie Cosun UA v. Komise).

3 — Úř. věst. L 177, s. 4.

4 — Úř. věst. L 262, s. 14; Zvl. vyd. 03/05, s. 85.

A – *Společná organizace trhu s cukrem*

3. Předpisy týkajícími se organizace trhů použitelnými v projednávané věci je nařízení Rady a k němu vydané prováděcí nařízení Komise.

1. Nařízení č. 1785/81

4. Nařízení Rady č. 1785/81 ze dne 30. června 1981 o společné organizaci trhu s cukrem, mezitím zrušené, upravovalo výrobu, dovoz a vývoz cukru. Systém výrobních kvót sloužil k tomu, aby zaručoval výrobcům ceny platné ve Společenství a odbyt produkce.

5. Článek 24 nařízení č. 1785/81 stanovil pro každý hospodářský rok základní množství „cukru A“ a „cukru B“, které musí každý členský stát rozdělit mezi výrobce cukru usazené na jeho území. Množství přesahující takto přidělenou kvótu je označováno jako „cukr C“.

6. Cukr C nepodléhá ani režimu cenové podpory, ani režimu vývozních náhrad. Podle čl. 26 odst. 1 nařízení č. 1785/81 nesmí být cukr C, který se nepřevádí na následující hospodářský rok, prodáván na vnitřním trhu Společenství a musí být vyvezen.

7. Prováděcí pravidla měla být stanovena postupem podle článku 41.

2. Nařízení č. 2670/81

8. Prováděcí pravidla pro cukr C byla stanovena nařízením Komise č. 2670/81 ze dne 14. září 1981, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro výrobu cukru nad rámec kvóty.

9. Článek 1 tohoto nařízení obsahuje ustanovení pro vývoz ze Společenství. Jeho odstavec 1, ve znění použitelném v projednávané věci [5], zní:

„Vývoz uvedený v čl. 26 odst. 1 nařízení (EHS) č. 1785/81 se považuje za uskutečněný, jestliže

a) cukr C a isoglukosa C jsou vyváženy z členského státu, na jehož území byly vyrobeny;

b) členský stát uvedený v písmenu a) přijal vývozní prohlášení před 1. lednem, který následuje po konci hospodářského roku, v němž byly cukr C nebo isoglukosa C vyrobeny;

c) cukr C nebo isoglukosa C nebo odpovídající množství výrobků ve smyslu čl. 2 odst. 3 opustily celní území Společenství nejpozději ve lhůtě 60 dnů po 1. lednu uvedeném v písmenu b);

d) výrobek byl z členského státu uvedeného v písmenu a) vyvezen bez náhrady nebo dávky jako nedenaturovaný bílý nebo surový cukr nebo jako sirupy získané před krystalizační fází kódu KN 17026090 a 17029090, nebo jako isoglukosa v nezměněném stavu.

Kromě případu vyšší moci, pokud nejsou splněny všechny podmínky uvedené v prvním pododstavci, dotyčné množství cukru C nebo isoglukosy C se považuje za prodané na vnitřním trhu.

5 — Nařízení Komise (EHS) č. 3892/88 ze dne 14. prosince 1988, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2670/81, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro výrobu cukru nad rámec kvóty (Úř. věst. L 346, s. 29; Zvl. vyd. 03/08, s. 157).

V případě vyšší moci přijme příslušný orgán členského státu, na jehož území byly cukr C nebo isoglukosa C vyrobeny, opatření nezbytná vzhledem k okolnostem uplatněným dotyčnou stranou."

10. Článek 2 upravuje způsob prokazování splnění podmínek uvedených v čl. 1 odst. 1.

11. Článek 3 stanoví, jaké poplatky se použijí jako sankce v případě, že množství cukru bylo prodáno na vnitřním trhu. Jeho relevantní pasáže ve znění použitelném v projednávané věci [6] znějí:

„1. Na množství, která byla ve smyslu čl. 1 odst. 1 prodána na vnitřním trhu, vyměří dotyčné členské státy poplatek rovnající se součtu:

a) u cukru C na 100 kilogramů:

— nejvyšší dovozní dávky na 100 kilogramů bílého, případně surového cukru, která je použitelná během období, jež zahrnuje hospodářský rok, v němž byl dotyčný cukr vyroben, a šest měsíců po uvedeném hospodářském roce,

a

— 1 [euro];

[...]

2. Před 1. květnem, který následuje po 1. lednu podle čl. 1 odst. 1 písm. b), sdělí dotyčný členský stát výrobcům, kteří jsou povinni uhradit poplatek podle odstavce 1, celkovou částku k úhradě.

Dotyční výrobci uhradí tuto celkovou částku před 20. květnem téhož roku.

3. Pokud však příslušný orgán podle čl. 2 odst. 1 druhého pododstavce prodloužil lhůtu pro předložení důkazu, data 1. května a 20. května uvedená v odstavci 2 se nahradí

6 — Nařízení Komise (EHS) č. 3559/91 ze dne 6. prosince 1991, kterým se mění nařízení (EHS) č. 2670/81, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro výrobu cukru nad rámec kvóty (Úř. věst. L 336, s. 26; Zvl. vyd. 03/12, s. 131).

daty, která příslušný orgán stanoví na základě povoleného prodloužení lhůty.

4. V případě množství cukru C a isoglukosy C, která byla před vývozem nenávratně zničena nebo poškozena za okolností, které příslušný orgán dotyčného členského státu uzná jako případ vyšší moci, se příslušná částka k úhradě uvedená v odstavci 1 neuloží."

B – *Celní předpisy*

12. Pokud jde o celní předpisy, je třeba odkázat na nařízení Rady a k němu vydané prováděcí nařízení Komise, která byla mezitím zrušena.

1. Nařízení (EHS) č. 1430/79

13. Článek 13 odst. 1 nařízení Rady (EHS) č. 1430/79 ze dne 2. července 1979 o náhradě nebo prominutí dovozního cla nebo vývozního cla[7], ve znění použitelném v projednávané věci[8], zní následovně:

„Dovozní clo lze vrátit nebo prominout ve zvláštních případech, s výjimkou případů uvedených v oddílech A až D, které vyplývají z okolností, jež nelze přičítat ani podvodnému jednání, ani hrubé nedbalosti zúčastněné osoby.

Situace, za kterých lze použít první pododstavec, i podrobnosti příslušného postupu se stanoví postupem podle článku 25. Pro vrácení a prominutí mohou platit zvláštní podmínky."

14. Podle čl. 1 odst. 2 písm. a) téhož nařízení se „dovozním clem" rozumí:

„Jak clo a poplatky s rovnocenným účinkem, tak zemědělské dávky a jiné dovozní poplatky zavedené v rámci společné zemědělské politiky nebo v rámci zvláštních úprav platných

7 — Úř. věst. L 175, s. 1.

8 — Nařízení Rady (EHS) č. 3069/86 ze dne 7. října 1986 o změně nařízení (EHS) č. 1430/79 o náhradě nebo prominutí dovozního cla nebo vývozního cla (Úř. věst. L 286, s. 1).

podle článku 235 Smlouvy, pro některé druhy zboží vzniklého zpracováním zemědělských výrobků."

15. Článek 14 nařízení č. 1430/79 mimo jiné stanoví, že článek 13 se použije obdobně na vrácení nebo prominutí vývozního cla.

16. Podle čl. 1 odst. 2 písm. b) téhož nařízení se „vývozním clem" rozumí:

„Zemědělské dávky a jiné vývozní poplatky zavedené v rámci společné zemědělské politiky nebo v rámci zvláštních úprav platných podle článku 235 Smlouvy pro některé druhy zboží vzniklého zpracováním zemědělských výrobků."

2. Nařízení (EHS) č. 3799/86

17. Prováděcí pravidla byla stanovena nařízením Komise (EHS) č. 3799/86 ze dne 12. prosince 1986, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článkům 4a, 6a, 11a a 13 nařízení Rady (EHS) č. 1430/79 o náhradě nebo prominutí dovozního cla nebo vývozního cla [9]. Článek 4 tohoto nařízení stanoví zvláštní případy, které vyplývají z okolností, jež nelze přičítat ani podvodnému jednání, ani hrubé nedbalosti zúčastněné osoby. Platností tohoto článku nejsou dotčeny další situace, které musí Komise posuzovat případ od případu v rámci řízení podle článků 6 až 10.

III – Skutkové okolnosti, původní řízení a předběžné otázky

18. Družstvo Koninklijke Coöperatie Cosun UA (dále jen „Cosun"), které provozuje podnik na výrobu cukru, vyrobilo v hospodářském roce 1992/1993 více cukru, než odpovídalo jemu přiděleným kvótám A a B. Dceřiná společnost Cosun prodala dalším podnikům několik zásilek cukru za účelem jejich vývozu do Chorvatska, Slovinska a Maroka.

19. Cosun bylo v roce 1994 vyzváno k zaplacení poplatku. Hoofdproduktschap Akkerbouwproducten (dále jen „HPA") vydal dne 19. června 1995 rozhodnutí o stížnosti Cosun.

9 — Úř. věst. L 352, s. 19.

20. V srpnu 2001 požádalo Nizozemské království Komisi o prominutí uloženého poplatku. Dne 2. května 2002 prohlásila Komise tuto žádost za nepřípustnou.

21. Cosun proti tomu podalo u Soudu prvního stupně žalobu na neplatnost. Tu Soud svým rozsudkem ze dne 7. prosince 2004 ve věci T-240/02 zamítl jako neopodstatněnou.

22. Navíc dne 18. července 1995 podalo Cosun žalobu u College van Beroep voor het bedrijfsleven (dále jen „CBB") proti Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit kvůli rozhodnutí HPA. CBB přerušil řízení do vydání rozsudku ve věci De Haan [10].

23. CBB zejména zamítl argument Cosun týkající se vyšší moci. V tomto ohledu měl za to, že neexistovaly neobvyklé a nepředvídatelné okolnosti, protože nesplnění povinnosti smluvním partnerem je známým obchodním rizikem.

10 — Rozsudek ze dne 7. září 1999, De Haan (C-61/98, Recueil, s. I-5003).

24. Pokud jde o právní názor Cosun, podle kterého se nachází ve výjimečném postavení, které odůvodňuje prominutí cla v souladu s článkem 13 nařízení č. 1430/79, a podle kterého Komise konstatovala nepřípustnost neprávem, CBB rozhodl, že není nutné položit předběžnou otázku ohledně platnosti rozhodnutí Komise.

25. CBB si nicméně klade otázku, zda v případě, že neexistuje možnost prominutí poplatků za cukr C, činí okolnost, že v rámci společné organizace trhu s cukrem neexistuje právní základ pro prominutí těchto poplatků, nařízení č. 1785/81 a nařízení č. 2670/81 neplatnými. Neplatnost předpisů by mohla zbavit poplatky na nich založené právního základu. Aby vyjasnil platnost těchto nařízení a důsledky pro případ jejich neplatnosti, položil CBB svým usnesením ze dne 9. června 2004 Soudnímu dvoru tyto předběžné otázky:

„1) Pokud se možnost prominutí cla zakotvená v článku 13 nařízení (EHS) č. 1430/79, v současnosti nahrazeného článkem 239 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen: ‚celní kodex Společenství'), nepoužije na poplatky z cukru C, jako

v projednávané věci, jsou nařízení Rady (EHS) č. 1785/81 ze dne 30. června 1981 o společné organizaci trhu s cukrem a nařízení Komise (EHS) č. 2670/81 ze dne 14. září 1981, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro výrobu cukru nad rámec kvóty, zcela nebo částečně neplatná z důvodu neexistence možnosti vrácení nebo prominutí poplatku z cukru C na základě důvodů vycházejících z ekvity?

2) V případě kladné odpovědi na první otázku, neuplatní se právní povinnost uhradit poplatek z cukru C, nebo může příslušný orgán dotyčného členského státu nebo Komise rozhodnout o neuložení poplatků z cukru C v souladu s článkem 3 nařízení (EHS) č. 2670/81, jestliže osobě povinné k úhradě poplatku nemůže být vytýkáno podvodné jednání nebo nedbalost, které mohly způsobit to, že nedošlo k vývozu takového množství, jaké zamýšlela, a v zájmu šetření zahájeného vnitrostátními orgány za účelem zjištění protiprávních jednání a nesrovnalostí nebyla tato osoba o tomto šetření informována?“

IV – K předběžným otázkám

26. Úvodem Cosun, Rada a Komise poznamenávají, že na předběžné otázky je třeba odpovědět, pouze pokud platí předpoklad, na němž jsou založeny, totiž že možnost prominutí cla zakotvená v článku 13 nařízení č. 1430/79 se nepoužije na cukr C.

27. Cosun a Minister van Landbouw, Natur en Voedselkwaliteit v tomto ohledu tvrdí, že článek 13 nařízení č. 1430/79 se použije na cukr C.

28. Komise naproti tomu zastává názor, že obecné ustanovení o ekvitě obsažené v článku 13 nařízení č. 1430/79 nepředstavuje obecnou právní zásadu Společenství, nýbrž použije se pouze ve spojení s celními předpisy Společenství, takže předpoklad, na němž jsou předběžné otázky založeny, platí.

A – *K první předběžné otázce*

29. Podstatou první předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda jsou nařízení č. 1785/81 a č. 2670/81 neplatná. Jako měřítko pro posouzení platnosti uvádí předkládající soud pouze „důvody vycházející z ekvity“. Neuvádí jiná kritéria pro posou-

zení. Pokud jde o slučitelnost se zásadou proporcionality, předkládající soud ve svém předkládacím usnesení výslovně uvádí, že je dodržena. Otázka slučitelnosti se zásadou proporcionality není proto záměrně položena.

30. Z toho vyplývá, že také předmět tohoto řízení o předběžných otázkách je takto omezen a týká se pouze přezkoumání platnosti z hlediska obecné zásady ekvity.

1. Argumenty účastníků řízení

31. Pokud jde o nařízení č. 1785/81, Cosun konstatuje, že nestanoví žádnou formální podmínku, která by zakládala povinnost platit poplatky z cukru C, nýbrž podle článků 26 a 41 svěřuje Komisi, aby přijala ustanovení v této věci. Proto toto nařízení rozhodně nemůže být neplatné.

32. Pokud jde o nařízení č. 2670/81, Cosun má především za to, že musí být vykládáno a používáno v souladu s obecnými právními zásadami. Z toho vyplývá, že článek 3 tohoto nařízení je třeba vykládat tak, že dává příslušným vnitrostátním orgánům za určitých okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, možnost prominutí z důvodů ekvity. Nařízení č. 2670/81 by pak bylo platné. Podpůrně, kdyby Soudní dvůr nepřijal jím navrhovaný výklad článku 3 nařízení č. 2670/81, Cosun uplatňuje, že nařízení je neplatné, jelikož porušuje zásady rovnosti, rovného zacházení, ekvity a právní jistoty.

33. Minister van Landbouw, Natur en Voedselkwaliteit a nizozemská vláda zastávají názor, že cukr C prodávaný na trhu Společenství se nachází ve stejném postavení jako cukr dovážený z třetích zemí, a že proto se musí s oběma kategoriemi cukru zacházet stejně. V důsledku toho je v rozporu se zásadou rovnosti, aby dovozce cukru pocházejícího z třetích zemí, jenž se nachází ve zvláštní situaci ve smyslu článku 13 nařízení č. 1430/79, mohl na základě tohoto článku využít prominutí cla, zatímco taková možnost neexistuje pro výrobce cukru C nacházejícího se v téže zvláštní situaci.

34. Nizozemská vláda uplatňuje, že v souladu s ustálenou judikaturou [11] mohou být mezery v legislativě v jednotlivých případech vyplněny analogickým použitím práva Společenství, je-li to nutné, aby odpovídaly obecné právní zásadě Společenství.

11 — Viz např. rozsudek ze dne 12. prosince 1985, Krohn (165/84, Recueil, s. 3997, bod 13 a násl.).

Tato judikatura je v projednávané věci použitelná, z čehož plyne, že článek 13 nařízení č. 1430/79 musí být použit analogicky na poplatky z cukru C.

35. Pokud by Soudní dvůr nepřijal takové použití *per analogiam*, Minister van Landbouw, Natur en Voedselkwaliteit a nizozemská vláda tvrdí, že neexistence možnosti prominutí poplatků z cukru C v jednotlivých případech musí mít za následek částečnou neplatnost nařízení č. 1785/81 a nařízení č. 2670/81 z důvodů ekvity, jelikož touto mezerou je porušena zásada rovnosti.

36. Rada v prvé řadě uplatňuje, že skutečnost, že v ustanoveních o společné organizaci trhu s cukrem neexistuje obecné ustanovení o ekvitě, srovnatelné s ustanovením obsaženým v celní právní úpravě a v článku 13 nařízení č. 1430/79, nepředstavuje porušení zásady rovného zacházení. Celní předpisy a předpisy v odvětví cukru se týkají dvou zcela odlišných oblastí a výjimky v nich stanovené či nestanovené se týkají zcela odlišných povinností ve velmi rozdílném právním kontextu.

37. Dále z judikatury Soudního dvora vyplývá [12], že zákonodárce Společenství není povinen stanovit možnost prominutí z důvodů ekvity a že může rozhodovat podle vlastního uvážení, zda takovou možnost v určité oblasti stanoví. Vzhledem k tomu, že společná organizace trhu s cukrem je do značné míry financována z příspěvků hospodářských subjektů, měla by možnost prominutí poplatků z cukru C závažné důsledky, protože by představovala pobídku k výrobě stále většího množství cukru nad rámec kvót. Rovněž se jeví jako rozumné rozhodnutí zákonodárce Společenství nestanovit postup směřující k prominutí poplatků obdobný tomu, který je stanoven v celních předpisech.

38. Rada podpůrně uplatňuje, že jestliže by neexistence možnosti prominutí poplatků z důvodů ekvity porušovala zásadu rovného zacházení, je neplatné pouze nařízení Komise č. 2670/81, neboť Rada svěřila Komisi pravomoc přijímat nařízení týkající se poplatků z cukru C.

39. Komise uplatňuje, že ani Soudní dvůr ani Soud prvního stupně neuznaly obecnou právní zásadu, která by umožnila dovolávat se porušení zásady ekvity, když použitelný předpis výslovně nestanoví možnost prominutí poplatků z cukru C z důvodů ekvity.

12 — Rozsudek ze dne 28. června 1977, Balkan-Import-Export (118/76, Recueil, s. 1177).

Nařízení č. 1785/81 a nařízení č. 2670/81 nemohou být neplatná jen proto, že nestanoví výslovně možnost takového prominutí.

40. K tomu dodává, že i kdyby se rozhodla přezkoumat v každém jednotlivém případě opodstatněnost údajného porušení zásady ekvity, dospěla by k závěru, že v projednávané věci není poplatek uložený Cosun v rozporu se zásadou ekvity.

41. Především, Soudní dvůr již rozhodl, že poplatky z cukru C, které jsou uloženy za nesplnění celních formalit, neporušují zásadu proporcionality, protože tyto formality jsou nezbytné, aby se zabránilo nechtěným důsledkům pro společnou organizaci trhu s cukrem [13]. Stejné úvahy jsou relevantní při posuzování, zda je uložením poplatku porušena zásada ekvity.

42. Dále z rozsudku ve věci Peter [14] plyne, že možné použití zásady ekvity v oblasti společné zemědělské politiky rozhodně nesmí znemožnit praktické provádění dotyčného režimu Společenství, například ohrožením režimu kvót, jehož cílem je omezení produkce. Kdyby však bylo v případě, jako je tento, výrobci umožněno prominutí z důvodů ekvity, ohrozilo by to podle názoru Komise režim kvót stanovený v rámci společné organizace trhu s cukrem.

2. Posouzení

43. Jeví se jako vhodné na počátku vyjasnit situaci. Tak je třeba v problematice, která nás zajímá, rozlišovat různé aspekty související s ekvitou.

44. V zásadě je třeba rozlišovat mezi následujícími právními fenomény. Nejprve pokud jde o zásadu ekvity, je třeba rozlišovat, zda jde o zásadu vnitrostátního práva, nebo práva Společenství. Na úrovni členských států jde pak o otázku, zda právo Společenství připouští použití vnitrostátní zásady ekvity.

45. Dále, na úrovni Společenství je třeba rozlišovat jednak mezi výslovnými předpisy týkajícími se ekvity, například v pravidlech o organizaci trhů a jednak obecnou právní zásadou ekvity.

13 — Rozsudky ze dne 29. ledna 1998, Südzucker Mannheim (C-161/96, Recueil, s. I-281, bod 42 a násl.) a ze dne 19. února 2004, British Sugar II (C-329/01, Recueil, s. I-1899, body 46 a 48).

14 — Rozsudek ze dne 27. května 1993, Peter (C-290/91, Recueil, s. I-2981).

46. V předmětném řízení někteří účastníci řízení poukázali na povinnost vyplývající z práva Společenství použít analogicky článek 13 nařízení č. 1430/79 z důvodů ekvity. Přesně řečeno, jedná se zde o použitelnost výslovného ustanovení týkajícího se ekvity. To je sice předmětem souběžného řízení ve věci C-68/05 P, avšak nikoli předmětem v tomto řízení.

47. V předmětném řízení jde pouze o to, zda předpisy sekundárního práva Společenství odpovídají obecné právní zásadě ekvity. Nejprve je nutno přirozeně zkoumat otázku, zdali právo Společenství vůbec takovou zásadu uznává.

48. Pokud jde o kritérium posuzování, předmětné řízení se omezuje, jak již bylo vyloženo, na obecnou právní zásadu ekvity, a netýká se dalších zásad jako jsou zásada rovnosti a proporcionality.

49. To znamená, že většina judikatury Soudního dvora citované účastníky řízení má být dále zkoumána podrobněji pouze do té míry, do jaké z ní lze získat poznání pro právní otázku, kterou se zde zabýváme. Judikatura týkající se jiných aspektů se tak dostává do pozadí. To platí zejména pro rozsudek ve věci Peter, který se týká přípustnosti použití vnitrostátního ustanovení o ekvitě. V tomto rozsudku Soudní dvůr rozhodl, že právo Společenství za určitých podmínek nebrání použití vnitrostátního právního předpisu, který vnitrostátní orgány v určitých případech zmocňuje k prominutí poplatků z osobních důvodů ekvity [15].

50. Je tedy nejprve třeba zkoumat, zda v právu Společenství platí obecná právní zásada ekvity.

51. Nejprve je třeba poukázat na judikaturu Soudního dvora, podle které právo Společenství žádný právní základ pro prominutí poplatků z důvodů ekvity neobsahuje [16].

52. V rozsudku ve věci Hoche Soudní dvůr tuto judikaturu zpřesnil v tom smyslu, že připomněl, že Soudní dvůr popřel existenci obecné zásady objektivní ekvity v právu Společenství [17]. Soudní dvůr v tomto rozsudku dále rozhodl, že použití určitého předpisu nějakého nařízení nemůže být v jednotlivém případě pozastaveno z důvodů ekvity [18].

15 — Rozsudek ve věci C-290/91 (uvedený v poznámce pod čarou 14), body 11 a 17.

16 — Rozsudky ve věci 118/76 (uvedený v poznámce pod čarou 12), body 8 a 10, a ze dne 14. listopadu 1985, Neumann (299/84, Recueil, s. 3663, bod 24).

17 — Rozsudek ze dne 28. června 1990, Hoche (C-174/89, Recueil, s. I-2681, bod 31).

18 — Rozsudek ve věci C-174/89 (uvedený v poznámce pod čarou 17), bod 36.

53. Tato judikatura nicméně umožňuje vyjasnění ještě dalších aspektů. Tak se Soudní dvůr vyslovil proti uznání obecné zásady ekvity, protože ta by mohla zabránit plnému rozvinutí účinku ustanovení práva Společenství v členských státech a narušit základní zásadu jednotného použití práva Společenství v celém Společenství [19].

54. Ve výše uvedených rozsudcích ve věcech Neumann a Hoche Soudní dvůr dále konstatoval, že v právu Společenství neexistuje obecná právní zásada, podle které vnitrostátní orgán nemůže používat platný předpis práva Společenství, pokud tento předpis má ve vztahu k zúčastněnému přísné důsledky, kterým by se zákonodárce Společenství zjevně chtěl vyhnout, pokud by předvídal tento případ v okamžiku přijetí předpisu [20].

55. Samozřejmě nelze přehlížet, že z judikatury Soudního dvora lze odvodit i opačné odkazy. Tak ve věci First City Trading Soudní dvůr rozhodl, že „obecné zásady práva Společenství, a zejména zásada vyšší moci, legitimního očekávání a proporcionality nebo *ekvity* nestanoví, že vývozci za okolností popsaných předkládajícím soudem jsou oprávněni ponechat si zcela nebo zčásti předem obdržené vývozní náhrady“ [21].

56. Z tohoto rozsudku by se dalo v současné době odvodit, že Soudní dvůr nyní uznává obecnou zásadu ekvity. V jiné pasáži téhož rozsudku Soudní dvůr však k vyjasnění situace v tomto ohledu uvádí, že „*ekvita neumožňuje odchýlit se od použití ustanovení právních předpisů Společenství* mimo případy stanovené právní úpravou nebo za předpokladu, že právní úprava sama o sobě je prohlášena za neplatnou“ [22].

57. Tento přezkum dosavadní judikatury Soudního dvora tedy ukázal, že obecná zásada ekvity v ní není uznána.

58. Není-li obecná právní zásada ekvity uznána Soudním dvorem, bylo by možné platnost takové právní zásady odvodit z právních řádů členských států.

59. Již prostá analýza vnitrostátních právních řádů ukazuje, že zásada ekvity neplatí ve všech členských státech. Uznání ve všech

19 — Rozsudek ve věci 299/84 (uvedený v poznámce pod čarou 16), bod 25.

20 — Rozsudky ve věci 299/84 (uveden v poznámce pod čarou 16), bod 33, a ve věci C-174/89 (uveden v poznámce pod čarou 17), bod 31.

21 — Rozsudek ze dne 29. září 1998, First City Trading (C-263/97, Recueil, s. I-5537), bod 62 (kurziva provedena autorem tohoto stanoviska).

22 — Rozsudek ve věci C-263/97 (uveden v poznámce pod čarou 21), bod 48 (kurziva provedena autorem tohoto stanoviska).

členských státech sice není nezbytně nutné, avšak bylo by třeba, aby platilo alespoň v oblastech práva relevantních pro předmětné řízení, které patří do oblasti veřejného hospodářského práva. Samo o sobě nestačí, že jednotlivé vnitrostátní právní předpisy výslovně stanoví prominutí nebo náhradu poplatků z důvodů ekvity. Z toho totiž ještě nelze dovodit, že v dotčeném členském státě taková zásada platí.

60. Analýza judikatury ukázala, že v právu Společenství obecná právní zásada ekvity neplatí. Protože tedy chybí příslušné kritérium pro posuzování, není ani namístě posuzovat slučitelnost dotčených nařízení v předmětném řízení.

61. Na první předběžnou otázku je proto třeba odpovědět, že nařízení č. 1785/81 a nařízení č. 2670/81 nejsou neplatná zcela ani zčásti z důvodu neexistence možnosti vrácení nebo prominutí poplatku z cukru C na základě důvodů vycházejících z ekvity, pokud se možnost prominutí zakotvená v článku 13 nařízení (EHS) č. 1430/79 – v současnosti nahrazeného článkem 239 celního kodexu Společenství – nepoužije na poplatky z cukru C dotčené v projednávaném řízení.

B – *K druhé předběžné otázce*

1. Argumenty účastníků řízení

62. Cosun předkládá, že pokud Soudní dvůr na první předběžnou otázku odpoví, že nařízení č. 2670/81, a zejména jeho článek 3, je neplatné z důvodů, že nestanoví žádnou možnost prominutí poplatků z důvodů ekvity, CBB musí konstatovat, že neexistuje právní základ, který by HPA dovolil požadovat zaplacení sporných částek. Podpůrně by měl Soudní dvůr rozhodnout, že Komise by měla analogicky k ustanovením článku 233 ES se zpětnou účinností začlenit do nařízení č. 2670/81 možnost prominutí z důvodů ekvity pro případ, jako je tento.

63. Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit argumentuje, že příslušné nizozemské orgány nebo Komise smějí vyloučit z poplatků jen ty zásilky cukru, které Cosun přenechal svým smluvním partnerům k vývozu poté, co se nizozemské orgány dozvěděly o vyšetřování.

64. Nizozemská vláda zastává stanovisko, že za předpokladu, že by Soudní dvůr prohlásil nařízení č. 1785/81 a č. 2670/81 za částečně neplatná, neuložení poplatků by se smělo

vztahovat pouze na ty zásilky cukru, z kterých by nebyly poplatky vybírány ani v případě, kdyby byla osoba povinná k úhradě poplatků ihned uvědoměna o zahájení mezinárodního vyšetřování potenciálního podvodného jednání.

65. Rada a Komise se ke druhé otázce nevyjádřily.

2. Posouzení

66. Druhá předběžná otázka se klade pouze pro případ, kdy podle odpovědi na první předběžnou otázku jsou nařízení č. 1785/81 a nařízení č. 2670/81 zcela nebo zčásti neplatná.

67. Jelikož přezkum první předběžné otázky ukázal, že ani jedno nařízení není neplatné z důvodu porušení zásady ekvity, není namístě na druhou předběžnou otázku odpovídat.

V – Závěry

68. Z těchto důvodů navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky takto:

„Nařízení Rady (EHS) č. 1785/81 ze dne 30. června 1981 o společné organizaci trhu s cukrem a nařízení Komise (EHS) č. 2670/81 ze dne 14. září 1981, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro výrobu cukru nad rámec kvóty, nejsou zcela ani částečně neplatná z důvodu neexistence možnosti vrácení nebo prominutí poplatku z cukru C na základě důvodů vycházejících z ekvity, pokud se možnost prominutí cla zakotvená v článku 13 nařízení (EHS) č. 1430/79 – v současnosti nahrazeného článkem 239 celního kodexu Společenství – nepoužije na poplatky z cukru C dotčené v projednávaném řízení."